

Tartu Ülikooli Raamatukogu bibliograafiapäev

16. novembril 1999. a

Tartu 1999

Päevakava

Avasõna

[Bibliograafiatöö - infotöö osa või üksikute veidrike harrastus?](#)

Lea Teedema, TÜRI teatmebibliograafia osakonna juhataja

[Kes koera saba kergitab kui mitte koer ise ehk bibliograafiatööst Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogus](#)

Merike Kiipus, Arhiivraamatukogu juhataja kt.

[Eesti Põllumajandusülikooli Raamatukogu bibliograafiaosakonna tööst 1990–1999](#)

Mare Kivitar, osakonnajuhataja

[O. Lutsu nim. Tartu Linna Keskraamatukogu teatme-bibliograafiatööst](#)

Hilvi Joamets, teabe- ja lugemissaalide peaspetsialist

Sõnavõttud

- Tutvumine bibliograafiliste andmestikega
- Teatmebibliograafia osakond r. 266
- Karl Weltmanni kartoteek sedelkataloogide ruumis (r. 263)
- Teadusbibliograafia osakond r. 270/271
- Estica sektor r. 272
- Käsikirjade ja haruldaste raamatute osakond r. 215, 294

Näitus Eesti bibliograafiatest

Bibliograafiatöö — infotöö osa või üksikute veidrike harrastus?

Lea Teedema

Bibliograafiatöö on oluline lõik teaduslikus suhtluses üksikisikute ja institutsioonide vahel ning võimaldab raamatukogu kataloogide kõrval avardada informatsiooni kasutamist ja levitamist.

Tartu Ülikooli Raamatukogul on pikaajalised bibliograafiatöö traditsioonid. Aastail 1918–1940 oldi Eestis bibliograafiatöö alaseks riiklikuks ja rahvusvaheliseks keskuseks. Tänapäeval osaletakse retrospektiivse rahvusbibliograafia koostamisel.

Tartu Ülikooli Raamatukogu bibliograafiaosakondade ajaloost

1946. a. märtsis kinnitatud uue struktuuri ja põhikirja kohaselt pidi raamatukogus moodustama viis osakonda (bibliograafiasektor oleks kuulunud laenutusosakonna koosseisu).

1949. a. loodi **bibliograafiasektor** üldosakonna koosseisus. 1950. aastate algul tõusis terves raamatukogus esiplaanile töö lugejaga, mille oluliseks lõiguks kujunes bibliograafiatöö. Päringute hulga kasvades rakendati 1952. a. teenindusosakonnas tööle konsultant.

1958. a. lõpul, järjekordsel struktuuri muutmisel, moodustati omaette **bibliograafiaosakond**. Osakonna ülesandeks sai ka tudengitele bibliograafiaõppuste korraldamine (1960. aastast). Aastatel 1966–1987 organiseeriti 22 võistlust “Informiin” kataloogide ja teatmekirjanduse tundmises ja nende kasutamise oskuses.

1968. a. jagunes osakond kolmeks — **teadusbibliograafia-, teatmebibliograafia- ja infosektoriks**. Viimane eraldus 1975. a. omakorda iseseisvaks osakonnaks, tänapäevase nimega **info- ja eurodokumentatsiooni osakond**.

16. dets. 1983 moodustati kaks bibliograafiaosakonda — **teatme- ja teadusbibliograafia osakond**.

Teatmebibliograafia osakonnast

Osakonna tegevuse põhisuks on olnud töö teatmekirjanduse fondiga, vastamine lugejaskonna poolt esitatud ja väljastpoolt saabunud mahukamatele üksikpäringutele ja raamatukogunduslik-bibliograafiliste teadmiste õpetamine (viimasega praegu enam ei tegelda). Aastate jooksul praktilise lugejateeninduse käigus koostatud nimestikest on kujunenud soliidne **teatmearhiiv** umbes 320 erineva teemaga ja lisaks **personaalia** (kirjandust 106 isiku kohta). Enamkasutatavate nimestike põhjal on koostatud 3 ProCite andmebaasi. Korrastamisel on kogu teatmearhiiv

Teadusbibliograafia osakonnast

Ülikooli raamatukogus peetakse obligatoorseks ja vajalikuks Tartu Ülikooliga seotud teemade bibliograafilist käsitlemist, mis on nii teadusbibliograafia kui ka mitme teise osakonna üheks tähtsamaks ja ulatuslikumaks tööloiguks.

Kolm tööühikut koostavad järgmisi suuremaid andmestikke:

- **Tartu Ülikool. Ajalugu. Õppejõudude, teenistujate ja kasvandike biobibliograafia (1632–1710, 1802–1999 →).**

Koostamist alustati 1949. a., impulsiks lähenev ülikooli taasavamine (1802) 150. aastapäev 1952. a. Samast kasvab välja ka TÜ Raamatukogu bibliograafia. Paralleelselt koostatakse kartoteeki **Teaduste ajalugu Eestis. (1956–1999 →)**.

- **Eesti ajaloo bibliograafia 1918–1944.**

Rahvusteaduste seisukohalt väga olulisena jätkab senise ajaloobibliograafia traditsioone, alustati 1991. a.

- **URBIS ehk uurali keeleteaduse andmebaas (1988–1999 →).** Rahvusvaheline ühisprojekt Soome, Ungari ja Saksamaa osavõtul.
- 1999. a. veebruarist osaletakse rahvusbibliograafia ühisandmebaasi **ARTIKKEL** koostamisel, bibliografeeritakse 22 ajakirja ja ülikooli jätkväljaandeid (ca 40 nimetust).

Muud tähtsamad andmestikud

- Tartu Ülikoolis töötanud õppejõudude-täppisteadlaste tööde bibliograafiline andmebaas (1802–1918). Eesti Teadusfondi poolt rahastatav iseseisev projekt.
- Baltimaad venekeelses trükisõnas e. Karl Weltmanni (koostaja) kartoteek (aastad 1650–1950).
- *Estica/Baltica* tähestik- ja märksõnakataloog : võõrkeelsed raamatud, ajakirjad, dissertatsioonid, separaadid (aastad 1945–1999 ➔).
- Tartu raamat 1800–1850.
- Tartu ülikooli trükikoja toodang 1632–1710.
- Baltisaksa kunst Tartus : (maal, graafika, joonistus TÜ Ri ja Tartu muuseumide kogudes) 19. saj. algus – 20. saj. 20ndad aastad.

Kasutajaskond ja kasutatavus

Kõiki raamatukogus koostatavaid kartoteeke ja andmebaase kasutatakse igapäevases lugejateeninduses (suulised ja kirjalikud päringud) ja uurimistöös. Kasutajaskond ulatub õpilastest ülikooli õppejõududeni, mistõttu erinevad infovajadused eeldavad erineval tasemel bibliograafilisi andmestikke. Aasta-aastalt kasutatavus suureneb — 1996. a. 342 korda, 1998. a. 412 korda. (Arvandmed puudutavad bibliograafiaosakondades koostatud andmestike kasutatavust). 2/3 kasutajaskonnast, ülikooli õppejõud ja raamatukogu oma töötajad, kuulub raamatukogu võimalusi keskmisest paremini tundvate hulka. Ülejäänud kolmandiku hulka jäävad välisuurijad, üliõpilased, õpetajad, gümnaasiumiõpilased, kodu-uurijad jt.

Suurim kasutatavus on TÜ kartoteegil, mis mahukaima ja universaalseimana võimaldab leida eritasandilist infot. Kartoteek on aluseks ka TÜ bibliograafia-aastaraamatute, personaalbibliograafiate, temaatiliste väljaannete, lühinimestike jt. väljaannete koostamisel.

Esmatasandi infovajadust aitavad rahuldada eelkõige teatmearhiivi nimestikud, kasutatavaimad on **Ajakirja “National Geographic” sisu ja Maailma maad.**

Probleemid

1. TÜ bibliograafia-aastaraamatute väljaandmine trükistena on katkemas (seni ilmunud aastate 1944–1986, 1988 kohta).
2. Lugejate vähene informeeritus, ei teata/osata kartoteeke kasutada.
3. Autoriõiguse probleemid lokaalsete andmestike kasutamisel.
4. Tehnilised probleemid — arvutite vähesus, lahendamata on olemasolevate andmestike üleviimine kaasaegsetele infokandjatele.

Kes koera saba kergitab kui mitte koer ise ehk bibliograafiatööst Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogus

Merike Kiipus

Eesti ajakirjanduse üldise retrospektiivse analüütilise bibliograafia koostamine — hetkeseis

Arhiivraamatukogu bibliograafiaosakond (ARBO) on ainus institutsioon Eestis, kus koostatakse eesti ajakirjanduse üldist retrospektiivset analüütilist bibliograafiat. Sellega on ARBOs tegeldud juba 78 aastat. 21. novembril 1921. aastal loodi Tartusse Eesti Bibliograafia Asutis (EBA), mille järeltulijaks on praegune Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu bibliograafiaosakond.

Alates 1975. aastast on ARBO põhitööks ainult eesti ajakirjanduse üldise retrospektiivse analüütilise bibliograafia koostamine. EBA ja ARBO eksisteerimisaja jooksul on läbi töötatud ca 3/4 XIX sajandil ilmunud perioodikast, XX sajandi alguse ajakirjanduse sisust on avatud ca 2/3. Eesti omariikluse perioodist oli kuni 1967. a-ni bibliografeeritud 1/10 ilmunud perioodikast. Hilisem statistika nimetatud perioodi kohta puudub, kuna 1968–1997 koostati ajakirjanduse sisu bibliograafiat ka Eesti Rahvusraamatukogus (vt. *Analüütiliselt bibliografeeritud eesti ajakirjandus : nimestik seisuga 1.04.1996*. Tln., 1996.). ARBOs on

täielikult avatud Eestis ja väljaspool Eestit ilmunud töölisajakirjanduse sisu (1905–1940). Lõpetatud on *Päevalehe* (1905–1940) bibliografeerimine. Alates 1987. a. on osakonnas töötatud *Postimehe* (1919–1944) bibliografeerimisel. 1999. a. on käsil 1930.–1932. a. *Postimehe* sisu avamine. Eriprojekti raames lõpetatakse 1943. aasta *Postimehe* bibliografeerimine.

Arhiivraamatukogu bibliograafiaosakonna kartoteegid ja nende kasutamine

ARBO teatmefond — ca 2 200 000 ühikut (seisuga 1.11.1999) jaguneb järgmiselt:

1) Süstemaatiline kartoteek (1821–1944 — ca 1 000 000 kaarti) on koostatud UDK alusel — otsing toimub erinevate teemade järgi (kultuur, majandus, poliitika, põllumajandus, meditsiin, muusika, sport jne.). Ohtrasti on leida informatsiooni välisriikide ja Eesti suhete kohta, eriti perioodist 1918–1940.

2) Töölisajakirjanduse süstemaatiline kartoteek (1905–1940 — ca 150 000 kaarti) on koostatud Üleliidulise ja Eesti NSV Raamatupalati liigitussüsteemi alusel ning informeerib lugejat Eestis ja väljaspool Eestit ilmunud eestikeelse töölisajakirjanduse sisust.

3) Isikukartoteek (1821–1944 — ca 540 000 kaarti) annab ülevaate paljude autorite ajakirjanduses avaldatud töödest ning nende kohta kirjutatust. Isikuloolised andmed aitavad täiendada lünklikke arhiiviandmeid ja on abiks mistahes uurimistöös. Kartoteek on põhiliseks andmebaasiks bibliograafianimestike ning erialaleksikonide koostamisel.

4) Kohakartoteek (1821–1944 – ca 280 000 kaarti) annab informatsiooni Eesti paikkondade kohta. Märksõnadeks on linnad, alevid, maakonnad, kihelkonnad, vallad. Kohaajalooline andmebaas on eriti vajalik kodu-uurijatele.

5) Pseudonüümi- ja anonüümilahenduse kartoteek (ca 22 000 k.) registreerib trükisõnas kasutatud pseudonüüme ja anonüümselt kirjutatud, ühtlasi andes teavet, kes on teatud pseudonüümse või anonüümse kirjutise õige autor.

ARBO pseudonüümilahenduste kartoteegi põhjal on Meelik Kahu koostanud järgmised väljaanded: *Väljaspool Eestit ilmunud eestikeelse töölis- ja nõukogude trükisõna pseudonüümide sõnastik (1905–1940)*. Tln., 1978; *Eesti pseudonüümide leksikon 1. 1821–1900*. Tln., 1991.

Lisaks nimetatud kartoteekidele on veel mitu töökartoteeki (asutused-organisatsioonid, näidendite pealkirjad, väliskirjanikud jt.). Aastate 1932–1940 kohta on võimalik kasutada Õpetatud Eesti Seltsi (ÕES) ajalehelõigendite kogu kultuuriloolistel teemadel (ca 100 000 lk.).

ARBOs koostatakse ka Kirjandusmuuseumi bibliograafiat, mis kajastub eraldi teatmekartoteegis.

ARBO isiku-, koha- ja süstemaatiline kartoteek sisaldab andmeid ka Eesti Rahvusraamatukogus bibliografeeritud ajakirjade sisu kohta.

ARBO kartoteekide põhilisteks kasutajateks on teadusasutuste teadurid, teiste muuseumide ja raamatukogude töötajad, üliõpilased, õppejõud, kooliõpetajad, õpilased, kodu-uurijad jne. Tuginedes pikaajalistele kogemustele Eesti Kirjandusmuuseumis, võib öelda, et aasta-aastalt on suurenenud nii Eesti kui ka teiste maade uurijate huvi eesti ajakirjanduse analüütiliste kartoteekide vastu.

Bibliograafianimestikud ja Arhiivraamatukogu

1) Kirjandusmuuseumi väljaanded:

Lisaks põhitööle on ARBOs plaaniliste töödena koostatud bibliograafianimestikke. Herbert Laidveelt on ilmunud järgmised bibliograafiad: *Puškin eesti keeles*. Tln., 1949; *“Kalevipoja” bibliograafia*. Tln., 1964; *Lydia Koidula bibliograafia*. Tln., 1971; *Fr. R. Kreutzwaldi bibliograafia* (lisa *“Kalevipoja” bibliograafia*). Tln., 1978; *C. R. Jakobsoni bibliograafia*. Tln., 1991. Viimastel aastatel on Kirjandusmuuseumi bibliograafianimestikud valminud eriprojektide raames. Külli Tamkivilt on ilmunud *Gustav Suitsu personaalbibliograafia*. Tartu, 1998. Merike Kiipus koostas *Oskar Kallase bibliograafia // Oskar Kallas : Artikleid Oskar Kallase elust ja tööst*. Tartu, 1998 ja *Valikbibliograafia “Tarto maa rahwa Näddali-Lehe” ja selle väljaandjate kohta // Tarto maa rahwa Näddali-Leht*. Tartu, 1998.

2) Koostööväljaanded:

Aastakümneid koostati ARis eesti raamatute bibliograafiat, millest kujunes välja Eesti Akadeemilise Raamatukogu retrospektiivse rahvusbibliograafia sari. Sarjast on seni ilmunud: *Eestikeelne raamat 1901–1917. 1–2*. Tln., 1993 (ARist koostajateks Heino Räim, Leida Laidvee); *Eestikeelne raamat 1851–1900. 1–2*. Tln., 1995 (ARist koostajateks H. Räim, L.

Laidvee); *Eestis ilmunud saksa-, vene- ja muukeelne perioodika 1675–1940*. Tln., 1993 (ARist esialgne koostaja Alli Madise). Retrospektiivse rahvusbibliograafia järgmiste köidete ettevalmistamisel on ARst osalenud Heino Räim, Ülvi Kalpus ja Ave Pill.

Juhan Liivi Muuseumi ja EARI ühisväljaande *Juhan Liiv (1864–1913) : bibliograafia*. Tln., 1999 koostamisel osales ARist Ave Pill.

3) Väljaanded, mis on valminud ARBO kartoteekide baasil: personaalnimestikud, erialabibliograafiad, erialaleksikonid.

Universaalse bibliograafia koostamise aeglusest tingituna on Eesti erinevates raamatukogudes vajalikuks peetud eriala- ja personaalnimestike koostamist. Samas pole ühtegi eriala- või personaalnimestikku võimalik üllitada, kasutamata ARBO ja RRI üldise analüütilise bibliograafia kartoteeke. Mida ammendavam on üldine bibliograafia, seda lihtsam on mainitud väljaannete koostamine.

Bibliograafiaalne reklaam

Arhiivraamatukogu on bibliograafiatööd tutvustanud kõikidele Kirjandusmuuseumi külastanud ekskursioonidele, osaletud on konverentsidel, bibliograafiline info on kättesaadav muuseumi koduleheküljel <http://www.kirmus.ee> , avaldatud on ülevaateid aastaraamatutes (ERÜ, KM) ja artikleid ajakirjanduses.

Eesti Põllumajandusülikooli Raamatukogu bibliograafiaosakonna tööst 1990–1999

Mare Kivitar

Kartoteegid

1) Eesti Põllumajanduse Akadeemia loomisest alates peetakse raamatukogu bibliograafiaosakonnas kõigi EPA/EPMÜ õppejõudude, teadurite ja teenistujate tööde kohta autori- ja teemakartoteeki (1951–1998). Kartoteekides on peegeldatud raamatud,

artiklid kõikvõimalikest väljaannetest, lepingulised, magistri- ja doktoritööd EPAs töötatud aja jooksul, aga ka koostatud, toimetatud, juhendatud ja autorite kohta avaldatud tööd. See on üsna täielik tähestik- ja teemakartoteek, samal ajal ka kodulooline ja ajalooline arhiivmaterjal 47 aasta kohta. 60 kastist koosnev **autorikartoteek** asub **bibliograafiaosakonnas**. Seda kasutavad põhiliselt autorid ise, EPMÜ juhtkond ja bibliograafiaosakond, harvem üliõpilased.

Teemakartoteek (kokku 36 kasti) asub raamatukogu filiaalides (teaduskonna õppehoonetes). Neid kasutatakse tudengite poolt rohkesti.

2) Kõige ulatuslikum ja kõige kasutatavam kartoteek on **üldpõllumajanduslik temaatiline artiklikartoteek (1977–1998)**, kuhu 1990. aastatel on bibliografeeritud eesti- ja võõrkeeltes ilmunud artiklid (v. a. EPA/EPMÜ töötajad) põllumajanduslikest teadus- ja tavaajakirjadest, kogumikest, käsi- ja aastaraamatutest, ajalehtedest. Mõlema kartoteegi jaoks bibliografeeriti üheksa aasta jooksul artikleid 50–60 väljaandest. Sedagi kartoteeki (96 kasti) saavad lugejad kasutada raamatukogu filiaalides.

Elektronkataloog

Eesti 7 teadusraamatukogu hakkasid artikleid **elektronkataloogi INNOPAC** sisestama 1999. a. veebruarist. Samast ajast ülnimetatud kartoteeke enam ei täiendata. Elektronkataloogi sisestatakse artikleid 33 põllumajanduslikust ajakirjast, teaduskogumikust, aasta- ja käsiraamatust. Väljaanded on jaotatud osakonna 3,5 töötaja vahel, kellel igaühel on oma arvuti. Seitsme kuuga (veebruar – 20. oktoober) on sisestatud 750 artiklikirjet. Alguses kulus palju aega märksõnade otsimisele arvutist. “Eesti üldise märksõnastiku” ilmumisest (5. juuni) muutus bibliografeerimine palju kiiremaks. Tagantjärele on hakatud sisestama ka 1998. aasta artikleid.

Bibliograafiaväljaanded

1990. aastatel on **bibliograafiaosakonna** poolt koostatud ja avaldatud **järgmised väljaanded**:

1. Eesti Põllumajanduse Akadeemiasse saabuva perioodika koondnimestik 1991 / koostaja I. Pett, toimetaja M. Kivitar. Tartu, 1991. 55 lk.

2. ... 1992. Tartu, 1991. 54 lk.
3. Eesti Põllumajandusülikooli saabuva perioodika koondnimestik 1993 / koostaja M. Kivitar, toimetaja I. Pett. Tartu, 1993. 9 lk.
4. ... 1994. Tartu, 1995. 12 lk.
5. ... 1995. Tartu, 1995. 21 lk.
6. Professor Osvald Hallik : trükiste bibliograafia / H. Varese koostatud bibliograafiat täiendanud A. Lina ja I. Petrova. 2., täiendatud tr. Tartu, 1996. 18 lk.; sama // Eesti Põllumajandusülikooli teadustööde kogumik 187 (1996) 111–122.
7. Dr. Agr. Professor Emeritus Jaan Lepajõe personaalnimestik 1944–1996 / koostajad J. Lepajõe, M. Kivitar, toimetaja M. Kivitar. Tartu, 1997. 69 lk.
8. Dotsent Karl Sinijärv : personaalbibliograafia / koostanud A. Lina ja I. Petrova. Tartu, 1997. 21 lk. — Paljundatud raamatukogus.
9. Dr. Biol. Professor Loit Reintam : personaalnimestik 1953–1997 / koostanud L. Seppet, toimetanud I. Petrova. Tartu, 1998. 119 lk.
10. Põllumajandusdoktor professor Olev Saveli personaalnimestik 1962–1998 / koostaja O. Saveli [ja M. Kivitar], toimetaja M. Kivitar. Tartu, 1998. 71 lk. — Paljundatud raamatukogus.

Lugejakoolitus

Aastaid on olnud bibliograafiaosakonna ülesandeks **esmakursuslastele raamatukogutundide andmine** 2-tunniste õppustega igale kursusele (läbiviija Mare Kivitar).

Arvutiandmebaasid

Bibliograafiliste andmebaaside hulka kuulub ka **AGRISe infosüsteem**. Roomas asuvasse põllumajandusteaduse koordineerimiskeskusesse sisestavad artikleid 160 keskust 110 riigist, Eestist EPMÜ Raamatukogu 1993. aastast. Sinna kantakse enamjaolt EPMÜ, aga ka teiste Eesti põllumajandusteadlaste ingliskeelsed teadusartiklid ja need, millel on põhjalik ingliskeelne kokkuvõte. 1996. aastast on AGRIS kättesaadav ka Internetis <http://www.fao.org/agris>.

EPMÜ Raamatukogu kataloogimisosakonnas asuvad järgmised **CD-ROM andmebaasid**:

1. AGRIS 1975 → ,
2. AGRICOLA (USA põllumajandus- ja loodusteadused) 1970 → ,
3. CURRENT CONTENTS (Agriculture, Biology and Environmental Sciences) — maailma juhtivate teadusajakirjade sisukorrad ja artiklite refereeringud 1995 → .

Andmebaase kasutavad põhiliselt EPMÜ üliõpilased ja magistrandid. E-posti teel tehakse soovitud teemadel otsinguid ka teistele asutustele.

O. Lutsu nim. Tartu Linna Keskraamatukogu teatme-bibliograafiatööst

Hilvi Joamets

Teabe- ja lugemissaalide osakonnast

1997. a. suvel täitus Tartu Linna Keskraamatukogu teatmebibliograafia osakonnal 40 aastat. Vahetult enne seda, aprillis 1997, ühendati osakond lugemissaalidega teabe- ja lugemissaalide osakonnaks. Sellele eelnesid nõupidamised, arutelud, kus vaeti ühendamise plusse ja miinuseid. Vaekauss kaldus parema lugejateeninduse huvides ühendamise kasuks. Uude osakonda koondati kogud, kataloogid, kartoteegid, tööülesanded jaotati ümber. Nüüdseks on ilmnunud ühendamise plussid ja miinused.

Arvuteid kasutavad bibliograafid oma töös 1997. a. lõpust alates. Kirjeid sisestatakse andmebaasi **Kirjasto 3000**. Nüüdseks on raamatukokku ostetud ka **Pro Cite** programm, mille abil koostatakse lokaalseid andmebaase **Tartu** (koduloolised artiklid), **Helisalvestised**, **Kunstikogu**, **Väliseesti artikkel**.

Raamatukogul on plaanis ühineda INNOPACiga ja osta Eesti Rahvusraamatukogult andmebaasid **Majpol**, **Littera**, **Varia**, **Juridica**.

Bibliograafiakartoteegid

Raamatukogu bibliograafiakartoteegid on koostatud raamatukogu fondide põhjal, v. a teabe- ja lugemissaalides asuv "Raamatusarjade kartoteek", mille koostamisel kasutati Kirjandus-muuseumi Arhiivraamatukogu materjale, "Perioodikas ilmunud ilukirjanduse pealkirjade kartoteegi" ning "Ilukirjanduslike teoste pealkirjade kartoteegi" venekeelne osa, mille koostamisel olid aluseks venekeelsed trükikaardid.

Teabe- ja lugemissaal

1. **Artiklite süstemaatiline kartoteek** (1957 ➔). Eesti- ja venekeelne. Ajakirjade, ajalehtede ja kogumike artiklid.
2. **Personaalia** (1957 ➔). Põhiliselt eesti- ja venekeelne. Ajakirjade, ajalehtede, kogumike artiklid.

3. **Tartu** (1957 →). Eesti- ja venekeelne. Artiklid ja raamatud raamatukogu fondide ning rahvusbibliograafia väljaannete põhjal.
4. **Ilukirjanduslike teoste pealkirjade kartoteek** (1958–1997). Eestikeelne. Venekeelne aastate 1958–1985 kohta.
5. **Perioodikas ilmunud ilukirjanduse kartoteek** (1957 →). Eesti- ja venekeelne, autorite järgi alfabeedis.
6. **Repertuaari kartoteek** (1961–1989). Eestikeelne. Põhimaterjal on väljaande "Meie Repertuaar" kõik numbrid. Osad: näidendid, tantsud, huumor, laulud.
7. **Preemiate kartoteek** (1957–1986). Eestikeelne. Kronoloogiline ülesehitus. Nobeli, Lenini, NSVL ja ENSV riiklike preemiate laureaadid. Ka autasude ja aunimetuste osa. Eestlased — Lenini ja Oktoobrirevolutsiooni ordeni kavalerid ning ENSV teenelised kirjanikud, kunstnikud jt. Nobeli preemiate osa täiendatakse ka praegu.
8. **Raamatusarjade kartoteek.**
I osa. 1959–1966. Materjal a. 1890–1942. Alfabeetiline. Sarjad, sarjades ilmunud raamatud "Eesti raamatute üldnimestiku", Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu fondi põhjal.
II osa. "Loomingu Raamatukogu" (1957–1994) pealkirjade järgi alfabeedis. Valikuliselt ENSVs ilmunud sarjad osakonna fondi põhjal.
9. **Ilukirjanduse teemakartoteek** (1960 →). Eestikeelne. Viimasel aastakümnel täiendusi vähe.
10. **Uudiskirjanduse kartoteek.** Jooksvalt aasta piires, peegeldab osakonda saabunud eesti- ja võõrkeelset kirjandust.
11. **CD-ROM väljaanded** (1999 →).

Laenutusosakond

1. **Ilukirjanduslike teoste pealkirjade kartoteek** (1985 →). Eestikeelne. Kõigi osakonnas olevate ilukirjandusteoste pealkirjad alfabeedis.
2. **Sarjade kartoteek** (1960 →). Eestikeelne. Kajastab osakonnas leiduvaid teoseid 20 sarjas. Sarjad ja teosed alfabeedis.
3. **Uudiskirjanduse kartoteek.** Eesti- ja võõrkeelne. Täiendatakse jooksvalt.
4. Lisaks on lugejateeninduse hõlbustamiseks väiksemad kartoteegid:
— kohanimedele kartoteek, mis peegeldab osakonna fondis olevaid teoseid Eesti linnade, maakondade, asulate jne. kohta;
— heliloojate, kunstnike, näitlejate alfabeetiline kartoteek (1989?);
— alfabeetiline raamatukartoteek osakonna fondi põhjal.

Lasteosakond

1. Artiklite süstemaatiline kartoteek (1956 →). Eesti- ja venekeelne.
2. Raamatusarjade kartoteek (1949–1997). Eestikeelne. Alfabeetiline.
3. Ilukirjanduslike teoste pealkirjade kartoteek (1955 →). Eestikeelne.

Tehnikakirjanduse osakond

1. Artiklite süstemaatiline kartoteek (1967 →). Eesti- ja võõrkeelne.
2. Standardite numbrikartoteek (1973–1993). Põhiliselt venekeelne.
3. Abiks raadiohuvilisele (1978–1993). Märksõnaline. Venekeelne.
Ajakirja "В помощь радиолюбителю" põhjal.
4. Sõiduautode markide tehnilised andmed (1976–1993). Alfabeetiline.
5. Veoautode markide tehnilised andmed (1989–1993). Alfabeetiline.
6. Ehitusalased normdokumendid (1973 →). Põhiliselt venekeelne.
7. Juhendmaterjalide kartoteek (1973 →). Eesti- ja venekeelne.

Muusika- ja kunstikirjanduse osakond

1. Laulupealkirjade kartoteek (1971?). Osakonnas olevate LPde, CDde, kassettide, noodikirjanduse põhjal.
2. Laulusõnade autorite kartoteek (1971 →). Osakonnas olevate LPde põhjal.

Väliseesti kirjanduse osakond

Mälestuste kartoteek (1988 →). Alfabeetiline.